

Sygn. akt III AUa 2399/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 kwietnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Marek Procek (spr.)
Sędziowie	SSA Jolanta Pietrzak SSA Tadeusz Szweda
Protokolant	Elżbieta Szewczyk

po rozpoznaniu w dniu 5 kwietnia 2018r. w Katowicach

sprawy z odwołania Miejskiego Szpitala (...) w C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

przy udziale zainteresowanych M. B., D. K.

o ustalenie podstawy wymiaru składek

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Częstochowie z dnia 16 października 2017r. sygn. akt IV U 1675/16

1. zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołania;

2. zasądza od Miejskiego Szpitala (...) w C. na rzecz organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. kwotę 3.600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu części kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym, odstępując od obciążenia Miejskiego Szpitala (...) w C. kosztami w pozostałym zakresie.

/-/SSA J.Pietrzak /-/SSA M.Procek /-/SSA T.Szweda
Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 2399/17

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 18 października 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział

w C. ustalił dla M. B. i D. K. podstawy wymiaru składki za obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i podstawę wymiaru składek

na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne z tytułu zawartych z płatnikiem składek będącym pracodawcą Miejskim Szpitalem (...) w C. umów o wykonywanie świadczeń zdrowotnych za okres od stycznia 2015r. do grudnia 2015r.

W uzasadnieniu powyższych decyzji organ rentowy odwołał się do przepisów treści art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 83 § 1 i art. 58 § 1 k.c.

i stwierdził, iż udzielając zainteresowanym urlopu bezpłatnego i jednocześnie zawierając umowy o wykonywanie świadczeń zdrowotnych, na podstawie których wykonywali swoje dotychczasowe obowiązki, Miejski Szpital (...) w C. dokonał obejścia przepisów prawa pracy i uchylił się przed obowiązkiem obliczenia składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne od przychodów uzyskanych przez zainteresowanych z tytułu umów o świadczenie usług zdrowotnych w okresach wskazanych w poszczególnych decyzjach.

W odwołaniach od przedstawionych decyzji Miejski Szpital (...)

w C. wnosił o ich uchylenie, zarzucając organowi rentowemu naruszenie:

- art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że przepis powyższy znajduje zastosowanie w stosunku do podmiotów leczniczych wymienionych w art. 4 ust. 1 i art. 18 ustawy o działalności leczniczej,

- art. 26 i art. 27 ustawy o działalności leczniczej, poprzez przyjęcie, iż umowa o udzielanie świadczeń zdrowotnych zawarta pomiędzy odwołującym się, a uczestnikiem prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą w formie specjalistycznej praktyki lekarskiej, stanowi w istocie rzeczy przedłużenie umowy o pracę,

- art. 83 § 1 k.c., poprzez bezzasadne przyjęcie, że odwołujący i uczestnik zawarli porozumienie o udzieleniu urlopu bezpłatnego dla pozoru,

- przepisów prawa procesowego, polegające na nieustaleniu, czy uczestnik prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą w formie indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej, płacił w spornym okresie pełne składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Wyrokiem z dnia 16 października 2017r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie w punktach 1 i 2 zmienił zaskarżone decyzje organu rentowego z dnia 18 października 2016r. i ustalił, że Miejski Szpital (...) w C. nie jest płatnikiem składek od D. K. oraz M. B. na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu umów o wykonywanie świadczeń zdrowotnych zawartych na okres od stycznia 2015r. do grudnia 2015r., zaś w punkcie 3 zasądził od organu rentowego na rzecz Miejskiego Szpitala (...) w C. kwotę 9.000 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił, iż D. K. od 1 lipca 2001r. był zatrudniony przez Miejski Szpital (...) w C. na podstawie umowy o pracę na Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii. Zainteresowany zatrudniony był na stanowisku starszego asystenta. D. K., na jego wnioski, udzielane były okresowe urlopy bezpłatne: od 14 sierpnia 2005r. do 30 listopada 2005r., od 1 grudnia 2005r.

do 30 listopada 2006r. (przerwany za zgodą stron 31 sierpnia 2006r.), od 1 stycznia 2008r.

do 31 marca 2008r., od 1 kwietnia 2008r. do 31 marca 2009r., od 1 kwietnia 2009r.

do 31 marca 2010r., od 1 kwietnia 2010r. do 4 maja 2010r., od 4 maja 2010r. do 3 maja 2011r., od 4 maja 2011r. do 3 maja 2012r., od 4 maja 2012r. do 3 maja 2013r.,

od 4 maja 2013r. do 3 maja 2014r., od 4 maja 2014r. do 3 maja 2015r., od 4 maja 2015r. do 3 maja 2016r.

W dniu 10 grudnia 2015r. D. K. złożył wniosek o rozwiązanie umowy o pracę z dniem 31 grudnia 2015r. w drodze porozumienia stron, na co przystał pracodawca.

D. K. od 7 stycznia 2005r. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą w zakresie specjalistycznej praktyki lekarskiej.

M. B. od 1 stycznia 2001r. jest zatrudniona przez Miejski Szpital (...) w C. na podstawie umowy o pracę na Oddziale Anestezjologii

i Intensywnej Terapii na stanowisku starszego asystenta. M. B., na jej wnioski, udzielane były urlopy bezpłatne w okresach: od 1 listopada 2004r. do 31 stycznia 2005r., od 1 lutego 2005r. do 31 stycznia 2006r., od 1 lutego 2006 r. do 30 listopada 2006r. (przerwany za zgodą stron 31 sierpnia 2006r.), od 14 grudnia 2007r. do 15 grudnia 2007r., od 1 stycznia 2008r. do 31 marca 2008r., od 1 kwietnia 2008r. do 31 marca 2009r., od 1 kwietnia 2009r. do 3 maja 2009r., od 4 maja 2009r. do 3 maja 2010r., od 4 maja 2010r. do 3 maja 2011r., od 4 maja 2011r. do 3 maja 2012r., od 4 maja 2012r. do 3 maja 2013r., od 4 maja 2013r. do 3 maja 2014r., od 4 maja 2014r. do 3 maja 2015r., od 4 maja 2015r. do 3 maja 2016r., od 4 maja 2016r. do 3 listopada 2016r., od 4 listopada 2016r. do 3 maja 2018r.

M. B. od 25 października 2004r. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą w zakresie specjalistycznej praktyki lekarskiej.

Sąd Okręgowy wskazał, iż wdrażając dyrektywę nr 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003r. dotyczącą niektórych aspektów organizacji pracy (Dz.U.U.E.L.2003.299.9, Dz.U.U.E-sp.05-4-381) prawodawca dokonał nowelizacji ustawy o zakładach opieki zdrowotnej ustawą z dnia 24 lipca 2007r. o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej oraz ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2007r., nr 176, poz. 1240), która weszła w życie od 1 stycznia 2008r., a mocą której dyżur wliczany był do czasu pracy lekarzy. W związku ze zmianą przepisów w Miejskim Szpitalu (...) w C., prowadzone były rozmowy w jaki sposób rozwiązać problem związany z koniecznością zabezpieczenia wykonywania usług medycznych i jednoczesnego dostosowania formy zatrudnienia pracowników do wymogów prawa. Dyrekcja odwołującego proponowała dotychczasową formę zatrudnienia, natomiast wykonywanie pracy w ramach dyżuru miało odbywać się poprzez firmę zewnętrzną i większość lekarzy na tę propozycję przystała. Wówczas W. K., jako przewodniczący Związku Zawodowego Lekarzy, negocjował z ówczesną dyrekcją odwołującego stawki na dyżurach i po ich zakończeniu doszło do nawiązywania odpowiednich umów. Ustalenia te nie dotyczyły dwóch Oddziałów, tj. Urologii i Ortopedii, które zawiązały spółki i które przejęły prowadzenie tych oddziałów w zakresie obsługi lekarskiej. Nie dotyczyło to również Oddziału Anestezjologii

i Intensywnej Terapii, bowiem lekarze anestezjologowie nie byli zadowoleni z wysokości wynegocjowanych stawek na dyżurach, a odwołujący Szpital nie mógł w ramach stosunku pracy lekarzom przyznać różnych stawek na dyżurach. Lekarze anestezjologowie zainteresowani byli całościowymi kontraktami. Ostatecznie lekarze anestezjologowie sami negocjowali swoje kontrakty, tj. bez pośrednictwa związku zawodowego. Lekarzom anestezjologom zaproponowano, ażeby przeszli na umowy cywilnoprawne. Jednocześnie dyrekcja wskazywała, że jeżeli w drodze konkursu ofert, zostaną te oferty przyjęte,

to anestezjologowie nie będą mogli nadal pozostawać w czynnej pracy zawodowej w ramach stosunku pracy z Miejskim Szpitalem (...), lecz będzie konieczne udzielenie urlopów bezpłatnych. Lekarze zdawali sobie sprawę, iż nie mogli być zatrudnieni u tego samego podmiotu i jednocześnie wykonywać świadczenia z zakresu opieki medycznej dla tego samego podmiotu.

Dyrektor SP ZOZ Miejskiego Szpitala (...) w C. ogłaszał konkursy ofert w przedmiocie udzielenia zamówienia na wykonywanie świadczeń zdrowotnych z zakresu anestezjologii i intensywnej terapii dla potrzeb Miejskiego Szpitala (...) w poszczególnych okresach od 1 stycznia 2008r. W ogłoszeniach dotyczących spornego okresu wskazywano,

iż działanie w tym zakresie następuje na podstawie art. 26 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej. Zgodnie ze szczegółowymi warunkami konkursu, przyjmującym zamówienie mogli być lekarze wykonujący działalność leczniczą w formie: indywidualnej praktyki lekarskiej, indywidualnej praktyki lekarskiej wyłącznie w przedsiębiorstwie podmiotu leczniczego, indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej, indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej wyłącznie w przedsiębiorstwie podmiotu leczniczego, którzy odpowiedzieli na ogłoszenie konkursowe przystępując do organizowanego konkursu ofert i którzy uzyskali zamówienie na udzielanie świadczeń. Określano, iż przedmiotem konkursu jest: wykonywanie świadczeń zdrowotnych z zakresu anestezjologii i intensywnej terapii dla potrzeb Miejskiego Szpitala (...)
na zasadach określonych w zawieranej umowie, zgodnie z (...) w wymiarze do 300 godzin miesięcznie dla jednego lekarza.

Oferty takie m.in. na okresy od 4 maja 2014r. do 3 maja 2015r. oraz od 4 maja 2015r. do 3 maja 2016r. zgłaszali zainteresowani M. B. i D. K.. Zainteresowani tego typu oferty składali również we wcześniejszych latach.

Po przeprowadzeniu postępowania konkursowego, odwołujący dokonywał wyboru ofert lekarzy anestezjologów, z którymi podpisywał umowy na wykonywanie świadczeń zdrowotnych z zakresu anestezjologii i intensywnej terapii na poszczególne okresy
ze wskazaniem, iż umowy zostają podpisane po konkursie ofert na udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne, zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej. Umowy takie podpisywano również z zainteresowanymi, m.in. na okresy
od 4 maja 2014r. do 3 maja 2015r. oraz od 4 maja 2015r. do 3 maja 2016r.

W zawieranych umowach określano, iż czynności stanowiące przedmiot umowy przyjmujący zamówienie wykonuje na terenie Miejskiego Szpitala (...), w czasie uzgodnionym z udzielającym zamówienia za pośrednictwem osoby kierującej zespołem anestezjologów i zarządzającej Oddziałem Anestezjologii i Intensywnej Terapii w wymiarze do 300 godzin miesięcznie. Szczegółowy harmonogram czasu czynności wykonywanych
w ramach niniejszej umowy, miał zostać zapisany w planie pracy zespołu lekarzy Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii oraz w planie pracy zespołu lekarzy wykonujących świadczenia na salach operacyjnych przy ul. (...) i zostać zatwierdzony przez osobę kierującą zespołem anestezjologów i zarządzającą Oddziałem oraz przez Dyrektora d/s Lecznictwa, w nieprzekraczalnym terminie do 28 dnia miesiąca poprzedzającego.

Przyjmujący zamówienie zobowiązywał się, że w trakcie wykonywania świadczeń wynikających z realizacji zawartej umowy, nie będzie wykonywał jednocześnie świadczeń zdrowotnych tego samego rodzaju dla innych podmiotów działających na terenie Miejskiego Szpitala (...), przy ul. (...), przy ul. (...) i przy ul. (...). Przyjmujący zamówienie oświadczał m.in., że spełnia wymogi określone prawem
do prowadzenia działalności medycznej, jako podmiot gospodarczy, jak również zobowiązywał się do dołożenia należytej staranności przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych będących przedmiotem Umowy.

Przyjmujący zamówienie zobowiązywał się również w trakcie realizacji Umowy przestrzegać obowiązujących w Miejskim Szpitalu (...) regulaminów i przepisów określających zasady udzielania świadczeń zdrowotnych.

Przyjmujący zamówienie zobowiązany był do udzielania świadczeń zdrowotnych,
przy wykorzystaniu sprzętu, aparatury i innych środków niezbędnych do udzielania świadczeń zdrowotnych, a będących własnością lub w dyspozycji Udzielającego zamówienia.

Przyjmujący zamówienie zobowiązywał się do wykonywania świadczeń zdrowotnych
we własnej odzieży ochronnej.

Za szkodę osobową lub rzeczową powstałą wskutek nienależytego wykonywania niniejszej umowy, w tym za szkodę w mieniu Udzielającego zamówienia, Przyjmujący zamówienie odpowiadał na zasadach ogólnych określonych przepisami prawa.

Udzielający zamówienia miał prawo kontroli realizacji przez Przyjmującego zamówienie zobowiązań wynikających z umowy, a przyjmujący zamówienie poddawał się obowiązkowi kontroli przeprowadzonej przez Udzielającego zamówienia.

Śląski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia miał prawo do przeprowadzenia kontroli na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135 z późn. zm.) w zakresie wynikającym z umowy zawartej pomiędzy Udzielającym zamówienia, a ŚOW NFZ.

Określono, iż Udzielający zamówienia będzie dokonywał zapłaty za świadczenia zdrowotne udzielane przez Przyjmującego zamówienie według cennika stanowiącego załącznik do umowy. Podstawą rozliczenia i wystawienia faktury za wykonane świadczenia zdrowotne było sprawozdanie z wykonanych godzin sporządzone przez Przyjmującego zamówienie według wzoru stanowiącego Załącznik Nr 3 do umowy, potwierdzone przez osobę kierującą zespołem anestezjologów i zarządzającą Oddziałem i będące załącznikiem do faktury.

Przyjmujący zamówienie oświadczał, iż jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z udzielaniem świadczeń w zakresie obowiązywania umowy, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa oraz postanowieniami zawartymi w Rozdziale IV pkt 4 SWKO.

Umowa mogła być rozwiązana przez każdą ze stron, za uprzednim, trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia, ze skutkiem na koniec miesiąca. W razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, zwłaszcza w przypadku braku kontraktu z NFZ lub likwidacji Udzielającego zamówienia, Udzielający zamówienia mógł odstąpić od umowy w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o tych okolicznościach. Umowa ulegała rozwiązaniu, wskutek oświadczenia jednej ze stron, bez zachowania okresu wypowiedzenia, w przypadku, gdy druga strona rażąco narusza istotne postanowienia umowy. W sprawach nieuregulowanych niniejszą Umową przewidziano stosowanie przepisów Kodeksu cywilnego.

Odwołujący udzielał D. K. zamówienia na kierowanie zespołem anestezjologów i zarządzanie Oddziałem Anestezjologii i Intensywnej Terapii na okresy od 1 lipca 2014r. do 30 czerwca 2015r. oraz od 1 lipca 2015r. do 30 czerwca 2016r.

Zgodnie z zawartymi umowami, Przyjmujący zamówienie wykonywać miał wszystkie czynności zarządcze, kierownicze, administracyjne i gospodarcze związane z organizacją udzielania świadczeń zdrowotnych w zakresie określonym przez Statut SP ZOZ Miejskiego Szpitala (...) w C., regulamin pracy Oddziału - opracowany przez osobę zarządzającą i zatwierdzony przez Dyrektora, niniejszą Umowę oraz obowiązujące przepisy prawa. Odpowiadał za właściwą organizację i funkcjonowanie Oddziału pod względem medycznym, administracyjnym, ekonomicznym i gospodarczym oraz za właściwe postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w procesie udzielania świadczeń zdrowotnych pacjentom, którym udzielane są świadczenia w przedmiotowym zakresie zgodnie z postępowaniem wiedzy medycznej.

Przyjmujący zamówienie ponosił odpowiedzialność na zasadach ogólnych, określonych prawem za sprzęt, aparaturę medyczną oraz inne wyposażenie Oddziału będące własnością lub w dyspozycji Udzielającego zamówienia, a przekazane Przyjmującemu zamówienie protokołem zdawczo - odbiorczym.

W przypadku nienależytego wywiązywania się przez Przyjmującego zamówienie

z obowiązków określonych niniejszą Umową, udzielający zamówienia zastrzegł sobie prawo naliczenia kary umownej w wysokości 10% wynagrodzenia wskazanego w § 5, w przypadku każdorazowego nienależytego wykonania zadania pozostającego w zakresie obowiązków osoby kierującej zespołem (...) i zarządzającej Oddziałem.

Zgodnie ze szczegółowym zakresem zadań, do czynności zainteresowanego D. K. należało m.in. ustalanie harmonogramu pracy Oddziału oraz wykorzystywanie go w sposób jak najbardziej efektywny; nadzorowanie pod względem etycznym

i merytorycznym pracy zatrudnionego personelu; koordynacja działań pomiędzy Oddziałem, lekarzami, a innymi jednostkami Szpitala; nadzór nad bieżącym, dokładnym i kompletnymi oraz zgodnym z obowiązującymi przepisami prowadzeniem dokumentacji medycznej

i rzetelnym sporządzaniem sprawozdawczości i statystyki medycznej; nadzór nad gospodarką drobnym sprzętem medycznym, materiałami medycznymi i lekami, zgodnie z zasadami obowiązującymi u udzielającego zamówienia; sporządzenie harmonogramu pracy lekarzy celem przedłożenia go do zatwierdzenia Zastępcy Dyrektora d/s Lecznictwa.

W związku z realizacją powyższych umów, zainteresowani składali faktury za poszczególne miesiące z wykazanymi ilościami godzin świadczenia usług w dni powszednie oraz świąteczne. D. K. w fakturach wskazywał dodatkowo ryczałt zadaniowy przysługujący za kierowanie zespołem.

W związku z zawarciem z odwołującym (...) umów na wykonywanie świadczeń zdrowotnych z zakresu anestezjologii i intensywnej terapii, zainteresowani występowali do pracodawcy o udzielenie urlopu bezpłatnego na okres wynikający z zawartej umowy, którego pracodawca im udzielał.

W zakresie pracy merytorycznej leczenia pacjentów, czynności anestezjologa wykonywane w ramach zawartej umowy cywilnoprawnej, nie różniły się od pracy w ramach umowy o pracę. Występowały natomiast duże różnice w zakresie organizacji pracy.

Nie obowiązywały tych lekarzy regulamin pracy i regulamin wynagradzania odwołującego, a tym samym, godziny pracy nie były takie, jak innych lekarzy zatrudnionych w ramach stosunku pracy. Nie pracowali oni w regulaminowym czasie pracy od 7.25 do 15.00, m.in. dlatego, że gdyby w taki sposób pracowali, to biorąc pod uwagę pracę również na dyżurach, czas pracy przekraczałby dopuszczalne umową 300 godzin miesięcznie. Godziny świadczenia usług były ustalane przez zainteresowanego D. K. i innych lekarzy świadczących usługi, odwołująca nie ingerowała w te ustalenia.

W związku z zawartymi umowami cywilnoprawnymi, lepiej można było wykorzystać pracę lekarzy, bowiem byli bardziej dyspozycyjni. Harmonogram pracy ustalany był z wyprzedzeniem przez kierującego zespołem. Taka organizacja pozwalała również na wykonywanie pracy popołudniami, co dawało odwołującemu możliwość lepszego wykorzystania sal operacyjnych. Szpital nie ingerował w plan pracy oddziału opracowany przez zainteresowanego D. K.. Lekarze korzystali bezpłatnie ze sprzętu Szpitala pod warunkiem, iż sprzęt był wykorzystany dla pacjentów (...). Sprzęt, z którego korzystali, był bardzo drogi i lekarze nie posiadali go na swoim wyposażeniu. Ponadto, sprzęt wymagał spełnienia określonych standardów technicznych i musiał być wskazywany do Narodowego Funduszu Zdrowia, ze wskazaniem określonych parametrów. Nie było więc możliwości, ażeby lekarze nie korzystali z tego sprzętu. W procesie realizacji zamówienia kierujący zespołem nie wskazywał konkretnemu lekarzowi konkretnych zadań do wykonania. Lekarz taki odpowiednio organizował sobie swoją pracę, ale w ramach czasowych wynikających z harmonogramu.

W związku z zawartymi umowami zainteresowani, jako osoby prowadzące działalność gospodarczą, sami odprowadzali składki do ZUS, czy podatek. Zainteresowani nie mieli również prawa do urlopu wypoczynkowego, mieli jedynie możliwość takiego ukształtowania godzin pracy, wypracowania wcześniej większej ilości godzin, aby później mieć możliwość korzystania bezpłatnie z czasu

wolnego. Odwołujący nie dostarczał zainteresowanym odzieży roboczej, w którą zobowiązani byli wyposażać się sami. Odwołujący nie ponosił kosztów ich badań okresowych oraz szkoleń. Lekarze ci ponadto sami ponosili odpowiedzialność za ewentualne błędy medyczne i w związku z tą okolicznością, zobowiązani byli do posiadania odpowiedniego ubezpieczenia OC.

Sąd Okręgowy, przywołując normy art. 6 ust. 1, art. 8 ust. 2a i art. 18 ust. 1a ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017r., poz. 1778 - dalej jako ustawa systemowa), stwierdził, iż w niniejszej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, w której zainteresowani, wykonujący uprzednio umowy o pracę wnieśli do dotychczasowego pracodawcy o udzielenie im urlopów bezpłatnych i w okresie przebywania na tych urloпах, jako osoby prowadzące działalność gospodarczą, realizowali umowy na wykonywanie świadczeń zdrowotnych, które odwołujący Szpital realizował w związku z umową o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej zawartą z NFZ.

Sąd ten wskazał przy tym, iż zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2016r., poz. 1638), podmiot leczniczy spełniający przesłanki określone w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015r., poz. 2164 oraz z 2016r., poz. 831, 996, 1020, 1250 i 1265), zwany dalej „udzielającym zamówienia”, może udzielić zamówienia na udzielanie w określonym zakresie świadczeń zdrowotnych, zwanego dalej „zamówieniem”, podmiotowi wykonującemu działalność leczniczą lub osobie legitymującej się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub określonej dziedzinie medycyny, zwanym dalej „przyjmującym zamówienie”.

Zdaniem Sądu Okręgowego, umowa o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne jest pozakodeksową umową nazwaną. Zakwalifikowanie przedmiotowej umowy, jako pozakodeksowego typu umowy nazwanej, mającej za przedmiot świadczenie usług, wyklucza stosowanie do niej z mocy art. 750 k.c. przepisów o zleceniu, czy też innej umowy nazwanej z Kodeksu cywilnego.

Umowa określona aktualnie w art. 27 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej przed 1 lipca 2011r. regulowana była w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2007r. Nr 14, poz. 89) oraz rozporządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 13 lipca 1998r. w sprawie umowy o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne (Dz. U. Nr 93, poz. 592).

Sąd Okręgowy zwrócił przy tym uwagę, że na tym tle wydany został wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 sierpnia 2013r. (sygn. II UK 16/13), w uzasadnieniu, którego stwierdzono, iż błędne jest przyporządkowanie przepisowi art. 750 k.c. umowy o udzieleniu zamówienia na świadczenia zdrowotne wyodrębnionej, jako umowy nazwanej i regulowanej innymi przepisami. Stwierdził, iż wykonywanie umowy przewidzianej w art. 35 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej należy oceniać, jako wykonywanie umowy cywilnej w ramach prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej (wolnego zawodu). W związku z tym, wyłączony został inny tytuł ubezpieczenia społecznego, niż przewidziany w art. 8 ust. 6 pkt 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2012r., poz. 361).

W tej sytuacji - zdaniem Sądu Okręgowego - wyłączone w ogóle jest stosowanie art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, bowiem nie mamy do czynienia z umową agencyjną, umową zlecenia lub inną umową o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, czy też umową o dzieło.

Należy jednocześnie wskazać, iż nawet, gdyby kwalifikować umowy zawierane między zainteresowanymi i odwołującym, jako inne umowy o świadczenie usług, do których zgodnie z art. 750 k.c. stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, to i to nie mogłoby prowadzić do uznania zaskarżonych decyzji za prawidłowe.

Sąd Okręgowy wskazał przy tym, iż organ rentowy kwestionował zasadność udzielenia zainteresowanym urlopów bezpłatnych. Zarzucał pozorną zawartych umów (art. 83 k.c.), argumentując równocześnie, iż kontrakty cywilne wykazywały cechy umowy o pracę. Odwoływał się równocześnie do art. 58 § 1 k.c. Natomiast przepisy art. 83 k.c. i art. 58 § 1 k.c. stanowią odrębne, samodzielne i wykluczające się wzajemnie podstawy nieważności czynności prawnej.

Organ rentowy, na którym spoczywał ciężar dowodu, nie wykazał, że zawarcie przez odwołującego i zainteresowanych umów na wykonywanie świadczeń zdrowotnych z zakresu anestezjologii i intensywnej terapii było czynnością pozorną (art. 83 k.c.) i strony w rzeczywistości nadal realizowały umowę o pracę.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe potwierdza, iż umowy na wykonywanie świadczeń zdrowotnych realizowane przez zainteresowanych na rzecz odwołującego nie odbywały się w reżimie pracowniczym.

Nie można również uznać, iż wnioski o urlop bezpłatny miały charakter pozorny.

Z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych jednoznacznie wynika, iż to lekarze występowali o udzielenie im urlopów bezpłatnych. Jak wyjaśniał D. K., pracodawca nie wywierał na niego nacisku w celu złożenia oferty na wykonywanie usług,

nie był również zmuszony do napisania podania o urlop bezpłatny. Zdawał sobie jednak sprawę, że nie mógł być zatrudniony u tego samego podmiotu i jednocześnie wykonywać świadczenia w ramach umowy, jak to określił, podpisanej z NFZ. Złożenie tego wniosku wynikało zatem ze świadomej decyzji realizowania świadczeń w innej formie.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe nie daje również - w ocenie Sadu Okręgowego - podstaw do uznania, że udzielając M. B. i D. K. urlopu bezpłatnego i jednocześnie zawierając umowy o wykonywanie świadczeń zdrowotnych, Miejski Szpital (...) dokonał obejścia przepisów prawa pracy i uchylił się przed obowiązkiem obliczenia składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne od przychodów uzyskanych przez te osoby.

Powyższe rozważania prowadzą do stwierdzenia, iż zainteresowani realizowali umowy o udzielenie zamówienia na świadczenie zdrowotne (czy też umowę o świadczenie usług, do której zgodnie z art. 750 k.c. stosuje się przepisy dotyczące zlecenia) w okresie korzystania z urlopu bezpłatnego w związku z uprzednio zawartymi z odwołującym umowami o pracę.

Okoliczność ta jednak nie może prowadzić do stwierdzenia, iż w zakresie realizacji umów na wykonywanie świadczeń zdrowotnych na gruncie ubezpieczeń społecznych winni być traktowani, jak pracownicy.

Sąd Okręgowy wskazał, iż art. 8 ust. 2a ustawy systemowej nie dotyczy osób przebywających na urlopie wychowawczym, na urlopie bezpłatnym, albo pobierających zasiłek macierzyński. Korzystanie przez pracownika z urlopu bezpłatnego, wychowawczego, bądź macierzyńskiego sprawia, że pracownik nie jest zobowiązany do świadczenia pracy,

a pracodawca do wypłaty wynagrodzenia. Przyjmuje się więc dla potrzeb ubezpieczeń społecznych, że pomimo formalnego istnienia stosunku pracy, ulega on na okres w/w urlopów swoistemu zawieszeniu. Dlatego, jeżeli umowa zlecenia lub inna umowa o świadczenie usług zostanie zawarta przez pracodawcę z taką osobą, która przebywa u niego na urlopie bezpłatnym, wychowawczym, bądź macierzyńskim, to traktuje się ją jako zleceniobiorcę i należy zgłosić ją do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z kodem rozpoczynającym się cyframi „04”. Składki w takim przypadku są rozliczane na zasadach ogólnych.

Należy przy tym podkreślić, iż takie rozumienie zgodne jest z interpretacjami samego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Powyższe - zdaniem Sądu Okręgowego - prowadzi do jednoznacznego stwierdzenia,

iż w okresie urlopu bezpłatnego, czy urlopu wychowawczego, dochodzi do zawieszenia wykonywania stosunku pracy i nie rodzi to obowiązku ubezpieczenia społecznego, co w konsekwencji oznacza, iż realizacja w takim okresie innej umowy, nawet na rzecz własnego pracodawcy, stanowi samodzielny tytuł do podlegania ubezpieczeniom społecznym.

Wynika to również z analizy art. 18 ust. 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który wskazuje, iż w przypadku ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 2a, w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uwzględnia się również przychód z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło.

Z konstrukcji tego przepisu wynika zatem, iż w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, obok wynagrodzenia za pracę, uwzględnia się również przychód z tytułu umów cywilnoprawnych. Wskazuje to, iż zaliczenie przychodu z tych umów ma charakter akcesoryjny w stosunku do wynagrodzenia za pracę. Tym samym, brak wynagrodzenia za pracę wyklucza możliwość uwzględnienia jedynie przychodu z tytułu umów cywilnoprawnych i traktowania go jak wynagrodzenia za pracę.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżone decyzje i orzekł, jak w punktach 1 i 2 sentencji.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z § 2 pkt 5 i 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015r., poz. 1804 ze zm.), mając na uwadze wartość przedmiotu sporu w sprawie dotyczących obu zainteresowanych podaną w odwołaniach i nie zakwestionowaną przez pozwanego.

W apelacji od zaprezentowanego rozstrzygnięcia organ rentowy zarzucił Sądowi pierwszej instancji naruszenie:

- przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 k.p.c., poprzez sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w konsekwencji,

- przepisów prawa materialnego, poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, tj. art. 83 ust. 1 oraz art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017r., poz. 1778 ze zm.) oraz art. 83 § 1 k.c. i ustalenie, że:

a) Miejski Szpital (...) w C. nie jest płatnikiem składek od D. K. na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu umów o wykonywanie świadczeń zdrowotnych zawartych za okres od stycznia 2015r. do grudnia 2015r.,

b) Miejski Szpital (...) w C. nie jest płatnikiem składek od M. B. na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu umów o wykonywanie świadczeń zdrowotnych na okres od stycznia 2015r. do grudnia 2015r.

mimo braku przesłanek do takiego rozstrzygnięcia.

Wskazując na wyżej podane zarzuty apelacji, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołań płatnika składek oraz o zasądzenie kosztów postępowania w wysokości według norm przepisanych.

Apelujący podniósł, że nie sposób zgodzić się z ustaleniami Sądu pierwszej instancji, że lekarze Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii mogli samodzielnie organizować sobie pracę, bowiem praca anestezjologa uzależniona jest od ogólnych czynności podejmowanych na tym Wydziale, tj. wykonywanych zabiegów, czy operacji. Jednocześnie praca taka pozostaje w ścisłym związku z pracą Szpitala (Wydziału).

Skarżący stanowczo podkreślił, że zainteresowani, udzielając świadczeń medycznych, realizowali umowy przy wykorzystaniu sprzętu, aparatury i innych środków będących własnością lub pozostających w dyspozycji Szpitala. Zainteresowani wykonywali na rzecz płatnika swoje świadczenia zdrowotne przy udziale wyszkolonego personelu średniego

pomocniczego, merytorycznie podporządkowanego lekarzowi. Dodatkowo Szpital zapewniał każdemu z tych lekarzy możliwość bezpłatnego wykonywania badań diagnostycznych niezbędnych dla prawidłowego leczenia pacjentów. A zatem umowy, wbrew ustaleniom Sądu pierwszej instancji, były wykonywane w ramach podporządkowania danego lekarza Szpitalowi udzielającemu zamówienia, w sposób, który swoiście kontynuował stosunek pracy, zawieszony na skutek udzielonego urlopu bezpłatnego.

Świadczy o tym nie tylko organizacyjne i funkcjonalne „wpisanie” lekarza przyjmującego zamówienie w strukturę szpitala i obowiązujące w nim regulaminy, ale przede wszystkim podporządkowanie osobie kierującej Oddziałem, a w konsekwencji Dyrekcji Szpitala, pod względem merytorycznym i organizacyjnym. Skarżący podniósł przy tym, iż trudno wyobrazić sobie sytuację, aby w Szpitalu lekarz, w ramach odrębnej umowy, w sposób dowolny organizował sobie pracę i wykonywał swoje zadania według własnego uznania i w wybranym przez siebie czasie. W takim przypadku panowałby chaos, co prowadziłoby do zagrożenia zdrowia i życia przebywających tam pacjentów. Zatem, apelujący stwierdził, iż mając na względzie materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, organ rentowy przyjął, że Szpital, udzielając M. B. i D. K. urlopu bezpłatnego i jednocześnie zawierając z tymi osobami umowy o wykonywanie świadczeń zdrowotnych, na podstawie których lekarze wykonywali dotychczasowe obowiązki pracownicze, dokonał czynności pozornych, w konsekwencji uchylając się od obowiązku obliczenia składek na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i zdrowotne od przychodów uzyskanych z tytułu umów o świadczenie usług zdrowotnych.

W przedmiotowej sprawie uzasadnione zatem było zastosowanie przepisów Kodeksu cywilnego, w tym. art. 83 § 1 k.c., zgodnie z którym nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Za takie nieważne czynności, zdaniem apelującego, uznać należy udzielenie urlopów bezpłatnych w kontekście zawartych następnie kontraktów o wykonywanie usług zdrowotnych, w sytuacji, gdy czynności w ramach kontraktów nadal były wykonywane w formie podporządkowania właściwego stosunkowi pracy. W ocenie skarżącego, w przedmiotowej sprawie nie doszło do skutecznego zawarcia „umów o urlop bezpłatny poszczególnych zainteresowanych”, w sytuacji gdy pracownicy - poszczególni lekarze w dalszym ciągu wykonywali taką samą pracę na rzecz pracodawcy.

Apelujący zauważył przy tym, iż Sąd Najwyższy, w orzeczeniu z dnia 27 kwietnia 2017r. (I UK 182/16), wypowiedział się w kwestii obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne za pracownika - lekarza, który z inną przychodnią zawarł umowę, jako prowadzący działalność gospodarczą, ale na jej podstawie nadal świadczy usługi na rzecz szpitala pracodawcy oraz dodatkowej umowy cywilnoprawnej i braku znaczenia z punktu widzenia stosunku ubezpieczenia i objęcia ubezpieczeniami społecznymi. Co prawda, w sprawach objętych niniejszą apelacją, stan faktyczny był trochę inny -

tj. nie pojawił się podmiot trzeci - jednak udzielenie urlopów bezpłatnych, a następnie kontynuowanie przez zainteresowanych w ramach odrębnych umów tych samych obowiązków, co wcześniej, u tego samego podmiotu i na tym samym sprzęcie, było czynnościami pozorowanymi.

W odpowiedzi na apelację Miejski Szpital (...) w C. wniósł o oddalenia apelacji oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

W piśmie procesowym z dnia 27 marca 2018r. apelujący podniósł, iż w apelacji omyłkowo wskazano naruszenie art. 83 § 1 k.c., podczas, gdy prawidłowo powinien być wskazany art. 58 § 1 k.c.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Przyjmując, iż skoro w niniejszej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, w której zainteresowani lekarze w okresach przebywania na urlopach bezpłatnych udzielonych przez pracodawcę Miejski Szpital (...) w C., jako osoby prowadzące działalność gospodarczą, wykonywali umowy o świadczenie usług, które odwołujący Szpital realizował w związku z umową o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej zawartą z NFZ, uznał, że apelacja organu rentowego zasługuje na uwzględnienie, jednakże nie ze wszystkich przyczyn przywołanych przez skarżącego na jej uzasadnienie.

Podnieść zatem należy, iż z zasady podlegania określonemu rodzajowi ubezpieczeń społecznych wynikają z przepisów o charakterze bezwzględnie obowiązującym, kreujących stosunek prawny ubezpieczenia społecznego z mocy samego prawa i według stanu prawnego z chwili powstania obowiązku ubezpieczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 1999r., II UKN 461/98). Obowiązek ubezpieczenia oznacza, że osoba, której cechy, jako podmiotu ubezpieczenia społecznego, zostały określone przez ustawę, zostaje objęta ubezpieczeniem i staje się stroną stosunku ubezpieczenia społecznego, niezależnie od swej woli, na mocy ustawy.

Przede wszystkim należy wskazać, że zgodnie z treścią art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 1383 - zwanej dalej ustawą systemową), za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

W wyroku z dnia 23 maja 2014r. (II UK 445/13) Sąd Najwyższy, podsumowując dotychczasowe stanowisko w sprawie wykładni powyższego przepisu, wskazał, między innymi, że art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, rozszerza pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych poza sferę stosunku pracy. Rozszerzenie to dotyczy wykonywania pracy na podstawie jednej z wymienionych w nim umów prawa cywilnego przez osobę, która umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, a także wykonywania pracy na podstawie jednej z tych umów przez osobę, która wymienioną umowę zawarła z osobą trzecią, jednakże w jej ramach wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Przesłanką decydującą o uznaniu takiej osoby za pracownika, w rozumieniu ustawy systemowej jest to, że - będąc pracownikiem związanym stosunkiem pracy z określonym pracodawcą - jednocześnie świadczy na jego rzecz pracę w ramach umowy cywilnoprawnej. Celem takiej regulacji było ograniczenie korzystania przez pracodawców z umów cywilnoprawnych zawieranych z własnymi pracownikami dla realizacji tych samych zadań, które wykonują oni w ramach łączącego strony stosunku pracy, by w ten sposób ominąć ograniczenia wynikające z ochronnych przepisów prawa pracy i uniknąć obciążeń z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne od tychże umów.

Niespornym jest, że ubezpieczeni w okresach wymienionych w zaskarżonych decyzjach zatrudnieni byli w Miejskim Szpitalu (...) w C. na podstawie umów o pracę, korzystając z urlopów bezpłatnych. Na użytek niniejszej sprawy należy zatem podnieść, że zgodnie z art. 2 k.p., pracownikiem jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania,

wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę. Jak trafnie wskazuje Sąd Najwyższy, z przepisu tego nie wynika, aby warunkiem koniecznym zachowania statusu pracownika było faktyczne wykonywanie pracy (ze strony pracownika)

i wypłacanie wynagrodzenia (ze strony pracodawcy), a więc faktyczne wykonywanie obowiązków wynikających z łączącego strony stosunku pracy, wystarczy jedynie,

aby stosunek ten trwał. Podkreślenia wymaga, iż urlop bezpłatny (art. 174 k.p.) jest okresem zatrudnienia, w którym, mimo trwania stosunku pracy, ulegają zawieszeniu wzajemne obowiązki i uprawnienia stron tego stosunku (świadczenie pracy oraz wypłata wynagrodzenia). Wobec tego, osoba pozostająca na urlopie bezpłatnym, udzielonym na podstawie art. 174 k.p. (czy też art. 174¹ k.p.), pozostaje nadal pracownikiem zatrudnionym u pracodawcy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 stycznia 2009r., II PK 111/09). Inaczej mówiąc, osoba przebywająca na urlopie bezpłatnym zachowuje status pracownika (Kodeks pracy. Komentarz pod red. A. Sobczyka, Wyd. C.H.Beck, Warszawa 2015, s. 711).

Wobec powyższego, w kontekście niniejszej sprawy wystarczające jest stwierdzenie, iż wykorzystywanie urlopu bezpłatnego nie zrywa pierwotnej więzi pracowniczej opisanej w hipotezie normy art. 8 ust. 2a ustawy systemowej. Przeciwnie, założyć trzeba, iż powołana norma obejmuje sytuację, w której - tak jak w przedmiotowej sprawie - pracownik korzysta w urlopie bezpłatnego, aby jako osoba prowadząca działalność gospodarczą, realizować ze swym pracodawcą umowę cywilnoprawną (umowę zlecenia).

Wielu wskazówek interpretacyjnych, przydatnych dla oceny niniejszego sporu, dostarcza Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 września 2017r. (I UK 370/16).

I tak, Sąd Najwyższy słusznie podnosi, iż wykonywanie działalności gospodarczej, a w tym przypadku leczenia i opieki medycznej, wymaga zawarcia indywidualnej umowy. Dopiero ta umowa, a nie sama działalność, określa treść zobowiązania. W tej sprawie były to umowy zobowiązujące do osobistej pracy i należytej staranności zgodnej z rodzajem pracy. Uzasadnieniem jest to, że lekarz jest wprawdzie pracownikiem szpitala a ponadto wykonuje pracę na rzecz zatrudniającego go szpitala na podstawie umowy o świadczenie usług. Znaczenie ma to, że osobiście wykonuje pracę i nie może być zastąpiony przez inną osobę. Działalność gospodarcza nie ma wówczas systemowego pierwszeństwa, bo wyprzedza

ją właśnie rozwiązanie przyjęte w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej. Chodzi o pracę w określonej sytuacji (relacji), która nie jest obojętna pracodawcy. Nie jest to wówczas rynkowa usługa medyczna świadczona w ramach indywidualnej praktyki lekarskiej (działalności gospodarczej) dla różnych podmiotów, a tylko leczenie i opieka medyczna

na podstawie indywidualnej umowy, która wykonywana jest tylko na rzecz pracodawcy.

Art. 8 ust. 2a ustawy systemowej ma zatem swój zakres działania, niezależny od tego, w jakim stopniu lekarze w ramach zarejestrowanej praktyki wykonują swoją działalność (gospodarczą) także na rzecz innych podmiotów. Decyduje osobiste wykonywanie pracy na rzecz swojego pracodawcy.

Prócz wniosków z wykładni gramatycznej art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, znaczenie - według Sądu Najwyższego - mają też cele funkcjonalne i systemowe, bo ten kto pracuje, powinien mieć ubezpieczenie społeczne z własnej pracy. Jest to w jego interesie i w interesie innych ubezpieczonych. System ubezpieczeń społecznych oparty jest na solidaryzmie ubezpieczonych. Uzasadnia to zwiększenie (kumulację) podstawy wymiaru składek liczonej od przychodów z pracy wykonywanej na rzecz jednego pracodawcy. Ujmując najprościej, Sąd Najwyższy wskazał, że w sytuacji większego obciążenia pracą, ryzyko niezdolności

do pracy z reguły jest większe. Ponadto, Sąd Najwyższy trafnie podkreślił, że nie chodzi też o umowy nazwane, a więc umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, czyli inne, niż objęte art. 8 ust. 2a. Analiza umów zawartych przez zainteresowanych potwierdza,

że są to umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług. W utrwalonym orzecznictwie panuje pogląd, że wykluczone jest zawarcie umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z lekarzem pracownikiem szpitala jako „subpodwykonawcą” umowy z NFZ

(por. wyroki Sądu Najwyższego: z 13 lutego 2014r., I UK 323/13; z 27 kwietnia 2017r., I UK 182/15; postanowienie Sądu Najwyższego z 22 czerwca 2015r., I UZ 3/15).

Konkludując, Sąd drugiej instancji uznał, że apelacja jest zasadna i na mocy art. 386 § 1 k.p.c. orzekł reformatoryjnie, jak w punkcie 1 wyroku.

Mając na uwadze powszechnie znaną trudną sytuację publicznej służby zdrowia, uwzględniając rodzaj świadczonych przez niego usług, okoliczność, że w związku

ze wcześniejszym orzecznictwem, Szpital miał podstawy by pozostawać w dobrej wierze,

a także kierując się nakładem pracy pełnomocnika organu rentowego w postępowaniu apelacyjnym, Sąd odwoławczy nałożył na płatnika składek obowiązek zwrotu organowi rentowemu jedynie części kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym,

tj. w kwocie 3.600 zł, odstępując od obciążania tymi kosztami w pozostałym zakresie,

po myśli art. 102 k.p.c. w związku z § 2 pkt 5 i § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015r., poz. 1804), w brzmieniu obowiązującym w dniu 21 listopada 2017r.

/-/SSA J.Pietrzak /-/SSA M.Procek /-/SSA T.Szweda
Sędzia Przewodniczący Sędzia

JR